He olivat tuijotelleet toisiaan taas tovin. Olion kuvajainen väreili kaivon veden rauhassa liikkumatta. Näin kaivo oli tottunut olioon. Usein olio tuijotteli liikkumatta, silmät hieman harallaan. Näkyvissä olivat tummat silmät, suippo nenä, pienet pystyt korvat ja paksu kaula. Turkki oli ruskea. Muuta ei kaivo oliosta kyennyt näkemään. Kaivo oli tottunut odottelemaan. Se oli ollut paikoillaan niin pitkään kuin vain muisti. Seinämien vieressä maa-aineksessa öyhkivät ja möyhkivät samat öttijäiset, mitä aina ennenkin. Ennen kaivolla oli hyörinyt myös ihmisiä. Ihmisten lähdettyä, tienoo oli hiljentynyt ja elämä oli siirtynyt seesteiseen vaiheeseen. Kunnes olio oli kurkistanut kaivoon. Oliolla oli tapana ilmestyä. Se sujahti kaivon suulle tuolla omalla kummallisella tavallaan ja jähmettyi kuulostelemaan liikkumattomana paikoilleen. Tämä oli kolmas kerta, kun kaivo ja olio tuijottelivat toisiaan. Kaivo ei tohtinut puhua ja vesi sen pohjalla myös pidätti itseään. Puhuminen olisi rikkonut sanattoman sopimuksen, joka näinä muutamina hetkinä oli ennättänyt syntymään. - Oletko sinä minä? Hiljaisuuden rikkoi reipas, terävä kysymys. Se sai aikaan loiskahduksen. Oliko olio heittänyt puhuessaan samalla jotain kaivoon? Kaivo ei ollut varma. Se päätti kuitenkin vastata. - Mikä on minä? - Minä näen tuollaisen olion, jonka uskoisin olevan minä. Olen katsonut järven pinnasta, lammen pinnasta, ihmisten ruuduista ja jokaisessa niissä näkyy samanlainen kuva. Sitten minä ajattelen, että se olen minä. Mutta sitten ajatukseni juoksevat solmuun. Koska mikä järvi sitten on, jos ei minä tai mikä sitten lammikko on, jos ei minä. Ja sitten minä kysyn niiltä, että oletko sinä minä. Järvi on niin iso ja hidas, että en jaksa odottaa sen vastausta. Lammikot taas ovat niin surumielisiä, että ne vain pysähtyvät hetkiseksi ja sitten jatkavat oman pienen surumielinsen sävelmänsä hymisemistä. Ihmisten ruudut ovat jäyhiä ja ne eivät halua keskustella kanssani. Sinä olet syvä ja musta. Oletko sinä minä? Puhe ryöpsähti ulos yhtenä pitkänä lauseena. Silmät jatkoivat harittamista. Tuon kaiken liikkumattomuuden alla täytyi sanojen kulkea vilkkaana. Kaivo ei aluksi tiennyt, mitä olisi vastannut. Hän ei ollut pohtinut minuutta sen liiemmin, kuin auringon tai kuun kiertoakaan. Hän halusi kuitenkin vastata. - Se kuka minuun katsoo, näkee itsensä. Mutta ei, en ole sinä. Hiljaisuus laskeutui keskustelijoiden ylle. Se venytti tahtiaan. Pitkät jalat, joiden ansiosta lyhytkin aika saatiin kestämään, eivät yltäneet pitkään venytykseen. Keskustelija oli jo sujahtanut tiehensä. - Voisinko kutsua sinua olioksi? Kumisi kaivo itsekseen. // Tänäänkään mikään heidän tavallisessa asetelmassaan ei ollut toisin. Silmät harottivat ylhäällä ja liikkumaton olemus heijastui odottavassa vedessä. Nenä vaikutti terävältä ja tuuli pyörteili pehmeässä turkissa. - Minulla on enemmän kansia, mitä on purkkeja. Laitan kannet aina hyvään järjestykseen. Purkkien kanssa olen huolimattomampi. Mutta se on myös tarkoituksellista. Minä katsos myönnän itselleni virheitä. Vesi kaivossa odotteli. Itsestäänselvyyksiin ei kuulunut vastata. - Niiden purkkien kanssa pitää tosin olla tarkkana. Kun minulla on naapurina hiipiäisiä ja ne ovat kovin ihastuneita purkkeihini. Niin tänäänkin näin yhden kävelevän purkin. Eihän se purkki oikeasti kävellyt, vaan siellä oli kaksi hiipiäistä kantamassa purkkia. Minä menin siihen tilanteeseen katsomaan ja uskotko, niiden pienet kasvot näyttivät melkein syyllisiltä. Keskustelimme sitten tovin ja pääsimme yhteisymmärrykseen. Hiipiäisillä on tulossa tämän vuoden viimeinen iltama ja he tarvitsevat purkkia talven juhlaseremoniaan. Niin minä sitten lainasin purkkiani. Hiipiäiset olivat pieniä ja harmittoman näköisiä, mutta vaarallisia, ajatteli kaivo. - Minun nimeni on Hana. Olen suippohäntäpeura. Hana, suippohäntäpeura. Nimi sai kuminan ponnahtelemaan kaivon seinustalta toiselle leikkisällä loikalla. - Mukava tavata Hana. Minä olen kaivo. En ole aikaisemmin tavannut suippohäntäpeuraa. - Näin on. Meitä suippohäntäpeuroja ei varsinaisesti ole olemassa, mutta minä olen varmasti olemassa. - Sitä saattaa olla omasta olemassaolostaan varsin epävarma. - Niin minä tiedän. Siksi minulle on ollut hyvin tärkeää varmistaa tätä rajaa meidän välillämme. - Onko se raja mielestäsi nyt

asetettu? Kysymys lipsahti tarkoitettua aikaisemmin. Kyllä kaikui kaivon seinämissä. Halutessaan Hana oli hyvin nopea poistumaan. // Pään asento oli jo hieman muuttunut. Hana oli kurkottautunut tavallista pidemmälle, silmät tuijottivat suoraan alas. Kaivo kykeni näkemään kuvajaisestaan palan punaista kaulahuivia. Olivatko Hanan silmät ruskeat vai mustat? Kaivo ei ollut näkemästään enää varma. - Sinulla on kaunis kaulahuivi. - Kiitos. Se on minun synnyinlahjani. - Mikä on synnyinlahja? - Kun on lopulta päättänyt, että nyt minä synnyn, niin silloin me suippohäntäpeurat saamme lahjan päätöksestämme. - Tarkoitat, että rohkeutenne palkitaan? - Kyllä. - Saavatko kaikki peurat kaulahuivin? - En tiedä, mutta minä sain kaulahuivin. - Teidän täytyy olla sitten hyvin rohkeita. Tavallisesti Hana olisi jo poistunut. Nyt kuvajainen viipyili veden pinnassa. - Juhlamat olivat toissayönnä. Hiipiäiset uhrasivat ruskeahiuksisen. Sillä oli lyhyet pyörteilevät hiukset. Minä näin sen, kun katsoin kotirisukolta. - Oletko nähnyt hiipiäisten juhlaseremoniaa aikaisemmin? - En, mutta olen kuullut tarinoita. - Hiipiäiset vaikuttavat harmittomilta, mutta ovat pienuutensa alla oikeasti vaarallisia. Hiipiäiset juhlivat kaksi kertaa vuodessa. Juhlaseremoniansa ne pitävät valitun ihmisen iholla, josta ne siirtyvät soittaen ilmaan tanssahtelemaan. Tätä varten hiipiäiset tarvitsevat sielun, jonka päällä seistä ilmassa. Muuten ne eivät pysty siirtymään. Tämän vuoksi ne tarvitsevat myös ihmisen, kenen sielua ne käyttävät menossaan. - Käyttävätkö hiipiäiset koskaan eläintä seremoniassaan? - Eivät, vain ihmistä. - En ole ihminen, mutta tämä koko juhlaseremonia ja uhriasia tuntuvat minusta pahalle. Ja minä lainasin purkkiani heille. Hana ei tavallisesti tuntenut kylmää, mutta jokin terävä ja liukas kietoi käpälöitään hänen kavioidensa ympärille. // Kaivo oli oppinut ennustamaan Hanan tulemisia ja menemisiä. Hana ei ollut koskaan vihainen ja jos sitä jokin tuntui vaivaavan, odotti se silti kaivon vastausta. Kaivo ei varsinaisesti osannut sanoa, että oliko kyseessä kärsivällisyys vai jokin muu ominaisuus, mutta hän piti Hanasta. Jokin peuran vierailussa tuntui lohdulliselta. - Kuinka vanha sinä olet? Tutut silmät heijastuivat veden pinnasta. - Minä olen vanha. - Eli et tiedä kuinka vanha olet? - Tiedän kuinka vanha olen. - No kuinka vanha olet? - Me kaivot emme laske ikää itsestämme. Me laskemme puiden ikää, ihmisten ikää, koppakuoriaisten ikää, pilvien ikää. Me olemme niin vanhoja, kuin muutkin ovat. - Teillä on hyvin erikoinen järjestelmä. Tarkoittaako tämä sitä, että sinä sittenkin olet minä? Nyt kaivon oli tuumittava. Vastaus saapui verkkaalleen. - Minä näen sinut pinnassani. Sinä olet minun pinnassani ja minä olen tuossa pinnassa kanssasi, tuota ikää kanssasi. Mutta samaan aikaan näen koppakuoriaiseen, joka saapuu jälkeesi. Ja olen kuoriaisen kanssa kuoriaisen ikää. Kolmantena saapuu pilvi ja olen pilven kanssa samaa ikää. Se ikä voi olla hyvinkin lyhyt. Aurinko on aina ja auringon kanssa olen aina ja kokoajan. Siinä mielessä auringolla ei ole ikää. Niin ei minullakaan ole ikää. - Olet siis ikuinen! Tummuus nousi pintaan ja sai peilityynen pinnan väreilemään. - Minkä väriset silmäsi oikeasti ovat? Vatsakarvoja väristi ja nenää kutitti. Hana ei uskaltanut katsoa enää veteen. - Minusta tuntuu, että ne ovat sinun värisesi. // Kaivon yläsuulta kuului rapistelua ja raahauksen ääniä. Kavioiden kopse kuului vuoroin selvästi ja loitompana. Jos kaivo olisi kyennyt kurkistelemaan, se olisi niin tehnyt. - Hana, oletko se sinä? Rahina ja rapistelu jatkuivat. Kavioiden kopse saapui kaivon vierelle. Veteen heijastui tuttu nenä. - Minä muutan. - Vesi kaivossa loiskahti ja kasteli kiveystä. - Ai, en tiennytkään. Milloin olet sellaisen päätöksen tehnyt? - Meidän edellisen keskustelumme jälkeen. Menin vanhaan risukkooni ja tunsin niin kylmää, että päätin muuttaa. Pidän vanhasta paikastani, mutta en halua asua hiipiäisten naapurina. En voinut jäädä sinne. - Ymmärrän. Mihin olet muuttamassa? - Tänne. - Tänne? - Kyllä tänne. Tuossa on tuo vanha talo ja sitten täällä on paljon pensaita ja puita. Tämä on suojaisa ja rauhallinen paikka. Olen tuonut jo purkkejani ja risujani tänne. Muriseeko sinun mahasi vai mikä täällä tärisee? - Me kaivot tärisytämme maata, kun olemme

oikein onnellisia. - Oletteko te niin vahvoja! Lausahdus ei ollut varsinaisesti kysymys, eikä kaivo kokenut tarvetta vastata. - Sittenhän me voimme nähdä usein. - Kyllä, vaikka joka päivä. Oletko tyytyväinen? - Hyvin. - Niin minäkin. - Kaivo, sinähän olet ikuinen? Ei sitä koskaan tiedä, tuumi kaivo mielessään. Että mikä rakastuu ja mihin rakastuu. Niin vain rakkaus kulkee ja tekee mitä voi, muista välittämättä. Ei kaivo sitä vastaan laittanut. Kaivo koki itsensä onnelliseksi. - Vain sinun verran, kumisi kaivo.